

ΤΟ ΠΥΒΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Γ'.

Όστόσο, δέν ήμουν χωρίς πείρα σ' αυτό τό θέμα... ούτε από κείνους πού εκπαιδεύονται στό στρατό και σ' αυτό. Είχα παρελθόν...

Και μέ τρία μεγάλα κεφάλαια, πού τάλεγαν : Δροσούλα, Άργυρούλα, Φωφώ.

Δροσούλα! Πρώτο ξύπνημα, τρισευλογημένο και τρισκαταρμένο : Δροσούλα Σαχάνα. Υπάρχει τάχα στη ζωή; Και μέ ποιά όνομα; Ποιά νά πήρε :

Άθώς, παιδιάστικός έρωτας... Ήτανε μελαχροινή, μέ μεγάλα μάτια, δυ'ατά φρύδια, ψηλή, εύσωμη, μέ βαρεία πόδια και τρίχες στά μπράτσια... Τίς ήθελα τότε μεγάλες, επιβλητικές, νά χορταίνε τό μάτι. Τη συνόδευα πού πήγαινε σχολείο. Μά δέν έφτανε πού βλέπομαστε κάθε μέρα, μουγραφε κιόλας μέ τό ψευδώνυμο : «Μελαχροινή Έλληνοπούλα». Μιά φορά τό ραβασάκι παράπεσε. Όλοι στό σπίτι μουχνε τραβήξει από ένα χέρι ξύλο.

Όστόσο, ή Άργυρούλα ήτανε μικροσκοπική. Ένα κουκλάκι. Παίξαμε τακτικά μαζί : Έκανε την Ίφιγένεια κι' έγώ τόν Άγαμέμνονα. Γονάτιζε μπροστά μου, μέ παρακαλούσε νά μήν τη σκοτώσω... Μάς χειροκροτούσαν σ' αυτό τό διάλογο, παντού, όπου τόν έλεγε στις συναναστοφές. Μιά Καθαρή Δευτέρα μουχνε άπιστιες. Είμαστε μέ τη βάρκα, κάτω από τούς βράχους της Φρεατιόδος. Νόμισα πώς τη χαρέτρεσε κάποιος από τη στεριά—αυτή όριζιόταν ότι όχι. Έχουσα μαύρο δάκρυ.

— Άγόρι μου, γιά μένα κλαίς έτσι :

— Γιά σένα!

Έτσι μουχε δώσει τό πρώτο φιλή.

Μέ τη Φωφώ δέν ήταν έτσι. Ήτανε φλόγα μοναχή—και κολασμένη.

Ψηλή, γεμάτη, μ' ένα μπράτσο σα διπλή φραντζόλα φρεσκοξεφουρνισμένη. Ήτανε Συμυγνιά κι' από τις λίγες πού είχαμε τότε στην Ελλάδα. Όταν άκουμπουσε σ' αυτό τό μπράτσο κι' έλεγε τό συνηθισμένο της τραγούδι :

«Στη Σμύρνη δέν ξαναπατώ, τό Φαίσοιούλά δέν πάω...»

και στην Άγία Φωτεινή δέν ξαναπροσκυνώ...»

μεράκωνε και τις πέτρες. Ήτανε μελαχροινή κι' αυτή και ή φωνή της, μέ φωνή κοντραλάτας, ζεστή σαν τ' άλευρι, πού ότι βγαίνει άπ' τό μύλο.

Είχε 'ρθή στη μητέρα μου, μέ φορά πούλειψε ό άντρας της, γιά νά της πη :

— Φοβούμαι τώρα, νά κοιμηθαι μοναχή μου, στό σπίτι. Άν μου δίνετε τό μικρό γιά συντροφιά...

Κι' ούτε ή μητέρα μου, ούτε' έγώ καταλάβαμε... Έπήρα τό βιβλία και τό ξυπνητήρι μου—ήμωνα τότε μαθητής της τεταρτης Γυμνασίου—και πήγα σπίτι της. Μουδειξε τό κρεβάτι πού θά κοιμώμουν. Και τό ίδιο βράδυ, στην κάμαρη πού μ' έβαλε, γλύστερησε μέ μία νυχτακιά διάφανη, κάθισε στό κρεβάτι κι' άρχισε τις έρωτήσεις :

— Άγαπάς κανένα κορίτσι ;

— Και τί σε μέλλει έσένα ;

— Δέν άγαπάς ;

— Όχι, άγαπάω... Και μ' αυτό τί ;

— Δέν κάνετε τίποτα ;

— Τί νά κάνουμε ;

Και ή καλή σου Φωφώ μουδειξε μ' έργα, ότι ως εκείνη τη στιγμή ήμωνα ένα κουτάβι και μισό. Ή φωνή μου άρχισε νά χοντραίνει. Και ή ζωή μου ν' αλλάζει μονομιάς...

Αυτή ήταν, μέ λίγα λόγια, ή πείρα πούφερνα στό στρατόνα. Δέν ήμουν γιά τό τηλεσκόπιο του Κωστακόπουλου. Ήμουν πιά άπειρτικώς. Και ύπόφερα πολύ. Μαζύ μέ τη θύμια άπ' τις πρώτες ά-

γάπες είχα φέρει σέ μία σακούλα και την πρώτη μου λογοτεχνική συγκομιδή : Μιά σειρά μικρά σημειώματα γραμμένα στη «Φωνή του Πειραιώς». Τί ήταν αυτά τό όρνιθοσκαλισματα ; Αυτόχειδιάματα γιά διάφορα περιστατικά της Πειραιώτικης ζωής, είδος χρονογραφίματα, χωρίς

καμιών άξια. Τά ξαναδιάβαξα, κάπου-κάπου γιά νά περωθώ την ώρα.

Πιάσαμε άσκήσεις μέ τό κοντονούφερα, μέ τά κανόνια και μέ τ' άλογα. Ή δουλειά ήτανε βαρεία : Τά ξυποτίζαμε, τά περνούσαμε μέ τη βούρσα—ψήκτρα φτυκιά, κατά τη στρατιωτική καθαρέουσα, τούς πλέναμε τά μάτια, τά ρουθούνια, τά νύχια, τά ποτίζαμε, τούς ορίζαμε κρητάρι και σανό. Κι' έπειτα έπρεπε νά πάμε στό ίπποδρόμιο, νά τρέχουμε καβάλλα δυό-τρεις ώρες, νά γυμνάζομαστε στό κανόνι και στό ντουφέκι. Τ' άλογα ήσαν ό τρόμος των άνδρών. Πέφτανε, τσανκίζονταν και, τό χειρότερο, πληγιάζανε τά σκέλια τους άπ' τη σέλλα, μάτωναν κι' ό γιατρός ή τούς έδινε... κινίνο—δέ μπορούσα νά καταλάβω τί σχέση είχε μέ τά πληγισμένα μηριά τους—ή τούς συμβούλευε :

— Όδρος! Νά πλένετε τις πληγές μέ τό ούρος σας!

Ένα μεγάλο περιστατικό στό μεταξύ : Δώσαμε εξετάσεις «δια την.. βαθμιάς του λοχίου». Ό έπιλοχίας μου Δημητρόπουλος μου άνήγγειλε σέ δυό μέρες :

— Τά συχαρητήριά μου, γινώστε λοχίο!

— Και τί θά κάμουμε ως.. λοχίο; τόν ρώτησα.

— Τό πάν!

Έμπρός, λοιπόν, γιά τό πάν! Κολήσαμε και τη δεύτερη σαδέλλα στό μανίκι, μέση σαν κορσός στό άμπεχονο στη στιγμή, άσπρα γάντια, μότα γυαλισμένο, νά στρίβης τό μουστάκι σου σα σέ καθρέφτη και δρόμο γιά κατακτήσεις! Ή περίφημη Σταμάτα δέν καταδεχότανε δεκανέους. Ήθελε «άπό λοχίους κι' άπάνω». Ήταν ό ύπαίθριος έρωτας του Ζακρείου, άχόρταγο θηλυκό πούφεινε «μείχι πακάκι», πίνδημος Άφροδίτη του πυροβολικού, κανη νά ξεκάνη μέ πυροβολαρχία. Μά πούδες γύριζε νά την κυττάξει; Τό Βατραχονήσι και τό Παγκράτι πρόσφεραν άλλες συνηθειές, πολύ πιά άξίες λόγου. Ήταν ή Μαιρη, σέρτικη σαν τά τσιγάρα του Βάρκα, μαγείρισα στην όδόν Ρηγίλης. Κ' έκει νά ιδής σκοτομώ πού την καρδιά της και τά μεζεδάκια της. Και

γραμματάκια : «Τό πύθ τών όφθαλμών σου, θεά Όλμπιος»...Μία άπόσπαις ήρθε νά κόψη από σπαθιά τά ειδύλλια :

— Θέλεις νά πάς στην ίπτευτική σχολή; Με ρώτησε ό έπιλοχίας.

— Τί είν' αυτό ;

— Μιά σχολή πού θά τελειοποιηθής στην καβάλλα. Στέλνον δώδεκα ύπαξιωματικούς τό χρόνο : Έξη από τό πυροβολικό κι' έξη από τό ίππικό. Θέλεις ;

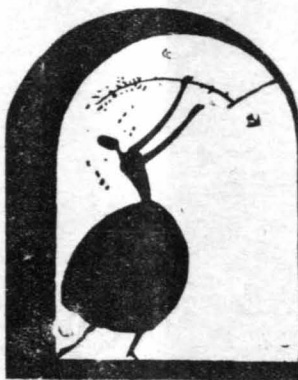
Ήθελα νά φύγω. Ν' αλλάξω άέρα. Ή καβάλλα μ' άρεσε. Δέχνηκα.

Ή ίπτευτική σχολή ήτανε στό ίππικό, στό πεδίο του Άρεως. Μά μεγάλη παράγια ήταν ό θάλαμος. Και μία μικρή τό γραφείο. Τό ίπποδρόμιο, καλοχτισμένο, γερασμένο, μέ μεγάλα παράθυρα και μέ παχειά άμμο στρωμένη κάτω γιά νά μή σπάμε τά κεφάλια μας. Όλοι μου οι συνάδελφοι ήτανε πρώτο μπόι. Και μέ κοροΰθευαν πού ήμουν κοντός. Μέ βάφτισαν Ζακχαίο. Άπό την πρώτη μέρα βάλθηκαν νά τούς δείξω.

— Ζακχαίος ; Έ, θά ιδίτε λοιπόν!

Τό πήρα μέ πείσμα, νά τούς βάλω κάτω. Ένας παλός άξιωματικός άλλωστε μουλεγε :

— Μή σε στενοχωρεί, παιδί μου τό σώμα σου. Οι καβάλλοι δεσ έπέμει νά είνε κοντοί. Τά μπράτσια σου νά γυμνάσης και θά δής.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

— Σ' αυτή την πόλι, φίλε μου υπάρχουν δύο είδων ανθρώποι. Έκείνοι που κλέβουν και εκείνοι που κλέβονται...
— Σας κλέψανε τίποτα;
— Όχι, πρὸς τὸ παρόν...
— *Α! τότε... ξέρω ποιὸς ἔσθε!...

Στὸ χαρτοπαίγιο :

— Πῶς τὰ πήγες μετὶ τὸ χιλιάρικο πού σοῦ δάνεισα; Γέννησε τίποτα;
— Γέννησε δύο ἑκατοστάρικα... Πέθανε ὁμως ἡ... μάννα τους!

Στὸ δικαστήριο :

— Ὅκτὼ ἐτῶν παιδί και κλέβεις;
— Ὁ πατέρας μου εἶνε ἄρρωστος αὐτὲς τὶς ἡμέρες, κύριε Πρόεδρε, και μ' ἔστειλε ἔμμένα στὴ δουλειά, ὅσο νὰ γίνῃ καλά...

Τ' ἀμίμητα.

Ὁ μικρὸς ὑπάλληλος.—Κύριε, ἔξω περιμένει ἕνας κύριος μετὰ μαῦρο μουστάκι.
Ὁ Προστάταμενος (ἀφηρημένος).— Πές του νὰ ρύγῃ. Δὲν χρειάζεται! ... μουστάκια!...

Οἱ Νεόπλουτοι

Σὲ κάποιον νεόπλουτο εἶπαν νὰ προσφέρῃ κάτι γιὰ νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἀνάγκη ἐνὸς φιλανθρωπικοῦ ἰδρύματος. Ἐκείνος δέχτηκε εὐχαρίστως καὶ ἔγραψε ἕνα τσέκ γιὰ 100 λίρες.
— Μὰ δὲν τὸ ὑπογράψατε, τοῦ εἶπε ὁ εἰσπράκτωρ.
— Δὲν πειράζει! προτιμῶ νὰ μείνω... ἀνώνυμος! ἀπάντησε ὁ νεόπλουτος.

Μπσηχτή

Τὴ στιγμὴ πού ὁ σύζυγος φεύγει ἀπ' τὸ γραφεῖο του, ἡ γυναίκα του τοῦ δίνει ἕνα μικρὸ δέμα.
— Τί εἶνε αὐτό, ἀγάπη μου; ρωτᾷ ὁ σύζυγος.
— Εἶνε ἕνα τονατικὸ γιὰ τὰ μαλλιά, ἀπαντᾷ ἐκείνη.
— Καὶ τί θὰ τὸ κάνω;
— Δὲν εἶνε γιὰ σένα. Εἶνε γιὰ τὴ δακτυλογράφου σου. Τὰ μαλλιά της μαδοῦν τρομερὰ.. ἀπάνω στὸ σακκάκι σου!

*Έκανα πρωτὶ-πρωτὶ, ἀπὸ μιὰ ὥρα μιὰμιση ὥρα μονόζυγο και δίζυγο.

Πῶς ὁ Δαυὶδ ἔφαγε τὸ Γολιάθ;
Ἔτσι ἔπρεπε νὰ καταβάλω τοὺς πελώριους συναδέλφους μου. Οἱ δουλειές μας ἦταν τρεῖς ἐκεῖ πέρα:
Σπαθί, σκόπευσις, ἱπλευτική.

Στὸ σπαθί μ' ἔρωσαν νὰ δὴν ὄγκο τους.
Μιὰ μέρα μου κατέβασε ἕνας μιὰ «δευτέρου τοῦ βραχιόνου», πού μου πέταξε τὸ σπαθί και μ' ὄλο πού δὲν ἐβόζην τὰ σπαθιά μας— ἦταν ἀπὸ τσέρκι, σπαθιά ἀσκήσεως—μ' ἄνοιξε τέτοια πληγὴ, πού με πήραν γιὰ τὰ καλά τὰ αἵματα. Ἐτίγη και με ῥάψανε. Στὴ βολὴ περιστρόφου τὰ κατάφερα καλύτερα. Στὴν ἱπλευτικὴ ὁμως σὲ λιγάκι τοὺς ἄφησα ὄλους πίσω. Ἐφθασα νὰ πηδῶ τοὺς βαρεῖς σὺγγαροῦς τοῦ στρατοῦ ὡς ἕνα μέτρο και τριάντα ἕψος, ν' ἀφιππεύω ἀσταρπιαία μπροστὰ στὸ ἐμπόδιο, νὰ χτυπῶ τὰ πόδια μου κάτω μαζί με τ' ἄλογο και νὰ πηδῶ στὴ γῆ του, ὅταν κ' αὐτὸ πηδοῦσε τὴ βαλβίδα, νὰ κάνω πράγματα ἐπικίνδυνα, με μιὰ λέξι, πού θέλατε οβελιτέτα μαζί και δύναμη.

Τὸ μεγαλύτερο ἀπ' τὰ προσόντα μου ἦταν πὸς ἀγάπησα τ' ἄλογο και τὸ κατάλαβα καλά. Ἀρχισα νὰ νοιώθω ἄμεσα τὸ εὐγενικὸ αὐτὸ ζῶο και νὰ μπαίνω στὴν ψυχολογία του. Αὐτὸ τὸ αἶσθημα τὸ πλοῦσιμα σιγά-σιγά και με κάποια στοιχειώδη θεωρητικὴ μελέτη, διάβασις ἱστορίας. Ἐκεῖ μέσα βρήκα διατυπωμένη με τὴν ἐπιγραμματικὴ ἑραλδικὴ τῆς διδασχῆς, τὴν ὁμορφία του: «Κεφαλή προβάτου, τράχηλος, πόδες ἐλάφου, μαλλιά, στήθη, γλουτοὶ γυναικός». Ἀγάπησα τὴ φόρμα του, πού εἶνε ὁ θρίαμβος τῆςκαμπύλης, ἀπέραντη πρόκλησις στὸ χᾶδι, μὰ και τὴν ἀπέραντη νοημοσύνη του. Ἀρχισα νὰ ξεχωρίζω πὸς κάθε ἄλογο δὲν εἶχε μονάχα τὸ δικὸ του σκαρὶ, τὸ σουλοῦπι του, μὰ και τὴν ψυχὴ του και τὴν προσωπικότητά του. Εἶχε τὴς ἀδυναμίες του, τὰ γούστα του και τὸν τρόπο πού ἀντιδρούσε. Τὸ μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον μου γέννησαν τὰ «δύστροπα»—τ' ἄλογα ποὺκυρβαν μέσα τους μιὰ ἐμφυτη κακία, ἕνα μίσος στὸν ἄνθρωπο και μιὰ ἐγκληματικὴ διάθεσι ἀρκετὰ φανερή.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

ΑΠ' ὉΛΟ ΤὸΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Στὴ Μαδαγασκάρη, τὰ παιδιὰ δὲν παίζουν, ὅπως σὲ μᾶς και τοὺς ἄλλους λαοὺς τῆς Εὐρώπης, τὸ οἰκογενειακὸ ὄνομα τοῦ πατέρα τους. Κάθε παιδί, ἀρρεσκὸ ἢ θήλυκὸ, ὅταν συμπληρώσῃ τὸ 18ο ἔτος τῆς ἡλικίας του, εἶνε ἐλεύθερο νὰ διαλέξῃ ὅποιο ἐπώνυμο θέλει νὰ πάρῃ.

Σύμφωνα μ' ἕνα πολὺ παλιὸ ἔθιμο, κάθε σπῖτι, μικρὸ ἢ μεγάλου, στὴν Ὀλλανδία, πρέπει νὰ ἔχη μιὰ πόρτα διαρκῶς κλειστὴ, τὴν ὅποια κανεὶς ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπιτιοῦ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀνοίξῃ. Ἡ πόρτα αὐτὴ ἀνοίγεται μόνο στὸ γάμο ἢ στὴν κηδεία ἐνὸς ἐνοίκου τοῦ σπιτιοῦ.

Τὸ ἄρχαῖο αὐτὸ ἔθιμο κανεὶς ὡς τώρα δὲν σκέφτηκε νὰ τὸ καταργήσῃ στὴν Ὀλλανδία και εἶνε μέχρι σήμερα ἐκεῖ σεβαστὸ ἀπ' ὄλους τοὺς κατοίκους της.

Ὁ Ἀμερικανὸς ὀδοντοίατρος Τζιμ Χάρμπσον, σ' ἕνα εἰδικὸ βιβλίον του πού ἐξέδωσε τελευταία στὸ Σικάγο, ἐκφράζει τὴ γνώμη ὅτι τὰ ὄφραστρα και τὰ πιὸ γερά δόντια σ' ὄλο τὸν κόσμον τὰ ἔχουν οἱ Ἄγγλοι.

Ὁ Γερμανὸς ἐξερευνητὴς Φάμος, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψε τελευταία ἀπὸ ἕνα πολυετὲς ταξίδι στὶς τροπικὲς χῶρες τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς, ἀνεκοίνωσε ὅτι ἀνεκάλυψε ἐκεῖ, μερικὰ πολὺ περὶεργα γιὰ τὴν εὐαισθησία τῶν δέντρων.

Τὰ δέντρα αὐτὰ, φυτρώνουν μόνο μέσα σὲ μεγάλες σπηλιές τῶν παρθένων δασῶν τῆς νοτιοδυτικῆς Ἀφρικῆς και ἰδίως τῆς περιοχῆς τῆς «Χρυσῆς Ἀκτῆς» με ἐλάχιστο δὲ φύσημα τὸ ἀνέμου, μαραινόνται και σὲ λίγες ὥρες πέφτουνε ὁλόκληρα κάτω, σὰν ἄνθρωποι πού παθαίνουν... συγκοπή τῆς καρδιάς.

Στὴν Ἰαπωνία, πρὶν στεφαναθοῦνε οἱ νεόνυμφοι, ἡ μητέρα τῆς νύφης, φροντίζει νὰ κἀνῃ ὄσα παιχνίδια εἶχε ἢ κόρη της τὸν καιρὸ πού ἦταν ἀκόμα παιδάκι.

Ἡ στάχτη πού θὰ μείνῃ ἀπὸ τὸ κἀνῃμο αὐτὸ, τοποθετεῖται σ' ἕνα πολύτιμο βάζο, και χαρίζεται ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς νύφης στὸν γαμπρό, μετὰ τὴν στέψη.

Στὴ Γενεύη ὑπάρχει ἕνας ἄνθρωπος, ἡλικίας πενήντα ἐτῶν, ὁ ὁποῖος ζῇ ὄστερα ἀπὸ σαράντα ἐτῆ ἐγγειορῆσις, πού ἰσπᾷ σὲ ὄλη τὴ ζωὴ του. Ὁ τρομερὸς αὐτὸς ἄνθρωπος δὲν ἔχει χέρια, εἶνε μ' ἕνα πόδι, χωρὶς στομάχι και χωρὶς δόντια! Καὶ ὁμως ζῇ!.

Σ' ἕνα μέρος τῆς Κεντροῦς Ἀφρικῆς, ἀπὸ ἐκεῖνα στὰ ὅποια δὲν ἔχει ἀκόμα εἰσχωρήσει ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς, κάθε ἄγιος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ σκοτώνῃ ἀπὸ μιὰ σύζυγὸ τοῦ τὸ χρόνο!

Οἱ ἄγιοι αὐτοὶ ἔχουν πολλὰς γυναίκες, ἐκείνην δὲ πού σκοτώνουν τὴν ἀντακαθιστὸν ἀμέσως με ἄλλον.

Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου της, στὸ σπῖτι τοῦ ἀγίου γίνεται μεγάλο γλέντι, στὸ ὅποιο τὴν μεγαλύτερη εὐθυμία δίδχουν οἱ ἄλλες γυναίκες τοῦ ἀγίου!.

Ὁ Ἄγγλος δημοσιολόγος Σερ Ἐδουαρδὸ Ἀρνολδ, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψε ἀπὸ πολυετὴ διαμονὴ στὴν Ἰαπωνία, τῆς ὁποίας ἐμελέτησε τὴ ζωὴ και τὰ ἔθιμα, σὲ μιὰ διαλέξει του τελευταίως στὸ Λονδίνο, ἀνεκοίνωσε ὅτι ἡ Ἰαπωνικὴ γλῶσσα δὲν ἔχει οὔτε λέξεις, οὔτε ἐκφρασεις ὕβριωτικῆς, ὅπως οἱ ἄλλες γλῶσσες τοῦ κόσμου.

Ὅταν ἕνας Ἰάπων θελήσῃ νὰ προσβάλῃ τὸν ἀντίπαλό του, μπορεῖ νὰ μεταχειριστῇ τὴ λέξι «ἄνθρωπος» πού εἶνε ἀρκετὴ διὰ νὰ τὸν θίξῃ. Σὲ μεγάλες δὲ στιγμὲς ῥεθετισμοῦ οἱ Ἰάπωνες μεταχειρίζονται μετῶς τους τὶς λέξεις «Ἀρχεῖ! Ἀρχεῖ! Ἀρσε μὲ!» πού θεωροῦνται πολὺ προσβλητικῆς γι' αὐτοὺς.

Τὸ ἄρχαῖο ἔθιμο τῆς καύσεως πῶν χερῶν, πού ἐτηρεῖτο με μεγάλο σεβασμὸ στὴν ἐποχὴ τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, διατηρεῖται ἀκόμα και σήμερα σὲ μερικῆς φυλῆς, ἡμίαιρες τῶν Ἰνδιῶν και τῆς Κεντροῦς Ἀφρικῆς.

Κατὰ τὸ ἔθιμο αὐτὸ, ὅπως και στὴν Ἀρχαία Αἰγυπτο, ἀμέσως μετὰ τὸν ἐνταφισμὸ τοῦ συζύγου, ῥίχνουν σὲ μιὰ μεγάλη φωτιά πού ἀνάβουν κοντὰ τὸ τάφο του, τὴ χῆρα, ἢ ὅποια βρῖσκει ἔτσι τραγικὸ θάνατο κοντὰ στὸ πεθαμμένο σύζυγὸ της.

Μὲ τὸ κἀνῃμο αὐτὸ, καθώς πιστεύουν οἱ ἡμίαιροι τῆς Ἀφρικῆς και τῆς Ἀσίας, ἀποδεικνύεται ἀπ' ἐνὸς ἢ ἀρροῖσις τῆς συζύγου πρὸς τὸν ἄνδρα, συγχρόνως δὲ γίνεται γιὰ νὰ μορῆ νὰ εἶναι μαζί του στὸν ἄλλο κόσμον και νὰ...τὸν περιποιήται!

